

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi E. Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem
Sądu Okręgowego w O.
z dnia 26 stycznia 2017 r., sygn. akt IX Ca (...)
w sprawie z wniosku D. D. i E. D.
przy uczestnictwie E. Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.
o ustanowienie służebności przesyłu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 marca 2019 r.,
zażalenia uczestnika postępowania
na postanowienie Sądu Okręgowego w O.
z dnia 23 lipca 2018 r., sygn. akt IX Ca (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O. postanowieniem z dnia 23 lipca 2018 r. odrzucił skargę uczestnika E. S.A. z siedzibą w G. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w O. z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie z wniosku D. D. i E. D. o ustanowienie służebności przesyłu, uznając, że nie została ona oparta na ustawowej podstawie (art. 410 § 1 k.p.c.). W

uzasadnieniu wskazał, że jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na określone fakty i dowod, a nie nastąpiło to wskutek niestaranności w prowadzeniu sprawy, to nie zachodzi przesłanka wznowienia postępowania określona w art. 401 k.p.c. Powołanie się przez skarżącego na ustawową przesłankę wznowienia postępowania, przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c., która w rzeczywistości nie wystąpiła, usprawiedliwia odrzucenie skargi.

W zażaleniu na to postanowienie uczestnik wniósł o jego uchylenie i wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w O. z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie I Ns (...) oraz postanowieniem Sądu Okręgowego w O. z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie I Ca (...) i uchylenie tych orzeczeń w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania. Zarzucił, że Sąd Okręgowy błędnie - z naruszeniem art. 403 § 2 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. - przyjął, iż w poprzednim postępowaniu istniała możliwość skorzystania z dokumentów przedłożonych w skardze; ocena ta nie uwzględnia faktu, że uczestnik na przestrzeni wielu lat podlegał przekształceniom podmiotowym i organizacyjnym, które utrudniły mu odszukania dokumentów istotnych dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest pogląd - aprobowany przez skład orzekający - zgodnie z którym, jeżeli z samego uzasadnienia skargi o wznowienie postępowania w sposób niewątpliwy wynika, że wskazane w niej podstawy wznowienia w rzeczywistości nie występują, skarga podlega odrzuceniu (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 marca 2015 r., II CZ 93/14; z dnia 26 lutego 2015 r., III CZ 5/15; z dnia 18 lutego 2015 r., I CZ 3/15; z dnia 5 lutego 2015 r., V CZ 105/14 oraz z dnia 14 stycznia 2015 r., I CZ 106/14 - nie publ.).

Skarżąca powołała się na podstawę wznowienia postępowania przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c., jednak argumentacja przedstawiona w skardze nie uzasadniała twierdzenia, że podstawa ta istotnie wystąpiła.

Podstawą wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c., na którą powoływała się skarżąca, mogą być tylko okoliczności w poprzednim postępowaniu w ogóle nieujawnione i wówczas nieujawnialne. Podstawa ta nie zachodzi, jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, a zaniechanie strony w tym przedmiocie było następstwem jej opieszałości, zaniedbań, zapomnienia, czy też błędnej oceny potrzeby powołania (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 maja 1968 r., I CO 1/68, OSNCP 1969, Nr 2, poz. 36; z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98; z dnia 17 stycznia 2001 r., IV CKN 151 5/00, nie publ.; z dnia 12 lutego 2004 r., V CZ 158/03, nie publ. i z dnia 4 marca 2005 r., III CZ 134/04, nie publ.). Nie stanowi zatem nowego dowodu w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. taki dowód, z którego strona mogła skorzystać przy dołożeniu należytej staranności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2009 r., II CZ 16/09, nie publ.).

Skarżący powołał się na odnalezienie w swoich zasobach środków dowodowych w postaci mapy inwentaryzacyjnej z 1951 r. oraz karty inwentaryzacyjnej wskazującej, że pokazana na tej mapie linia energetyczna 15 kV została przejęta przez ZE O. w 1961 r.

Sąd Okręgowy uznał, że zaniechanie przez skarżącego przedstawienia dowodów, które istniały już w toku postępowania, było następstwem jego zaniedbań oraz zaniechań, gdyż w ten tylko sposób można postrzegać brak rozeznania profesjonalnego podmiotu w swoich zasobach archiwalnych. Niezależnie od tego wskazał, że skarżący nie przedstawił wywodu, z którego wynikałoby, iż przedstawione obecnie środki dowodowe miałyby wpływ na wynik poprzedniego postępowania.

W zażaleniu żadna z przytoczonych przesłanek zaskarżonego postanowienia nie została skutecznie podważona. Skarżący w istocie ograniczył się do argumentów polemicznych wobec oceny wyrażonej przez Sąd Okręgowy. Nie podjął nawet próby wyjaśnienia, kiedy powołane w skardze środki dowodowe zostały przez niego wykryte i dlaczego ich późniejsze przedstawienie nie może być

łączone z jego niedbalstwem; nie przedstawił również przekonywającego wyводу wskazującego, jaki wpływ na wynik sprawy mogłyby mieć te dowody.

Wbrew zatem zarzutom podniesionym w zażaleniu, Sąd Okręgowy prawidłowo stwierdził, że wskazana w skardze podstawa wznowienia w rzeczywistości nie występuje.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

jw